

بەرپىز/جەنابى مام جەلال سەرۆك كۆمارى عىراقى فیدرال
بەرپىز/ئەنجومەنى نوپىنەرانى عىراقى فیدرال
بەرپىز/ ئەنجومەنى وەزىرانى عىراقى فیدرال
بەرپىز/بالتويزخانەى ئەمىرىكا لە عىراق
بەرپىز/دادگای بالای تاوانەکان لە كۆمارى عىراقى فیدرال
بەرپىز/جەنابى كاك مەسعود سەرۆكى ھەرىمى كوردستان
بەرپىز/سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردستان
بەرپىز/ ئەنجومەنى وەزىرانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان
بەرپىز/وەزارەتى كاروبارى شەھىدان و ئەنفالكرائەكان
بەرپىز/لايەنەسىياسى و پىكخراوە پىشەيى وجەماوەرىيەكان

بابەت / ياداشت

ماوەيەكە لە راگەياندنەكانى ناوخۆ و دەروە گوپىستى زەنگىكى مەترسى دارلەسەر كەيسى ئەنفال دەبين ،دەسلەتتى بالای سىياسى و ئىدارى لە عىراقى فیدرال و ھەرىمى كوردستان تاوەكو ئىستا بىدەنگيان لەناست ئەم ئاراستە دوژمنكارانەيەدا ھەلبژاردوھ ئەم بىدەنگىەش لەژىر ھەر پەردە و بيانويەكدابى نىشانەى بىدەنگىە لە ئاستى ئەو پىلانە گەورەيە كە دوژمنانى گەلەكەمان بۆ بچوككردنەوھى كەيسى ئەنفال كارى لە سەردەكەن. ئىمە وەك كەس و كارى ئەنفالكرائەكان و كىمىابارانى ھەلبجەى شەھىد نىگەرانى خومان دەردەبىرىن بەرانبەر بى ھەلوپىستى سەرۆكايەتى كۆمارى عىراقى فیدرال و ئەنجومەنى نوپىنەرانى عىراقى فیدرال و ئەنجومەنى وەزىرانى عىراقى فیدرال و سەرۆكايەتى ھەرىم و پەرلەمانى كوردستان و ئەنجومەنى وەزىرانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان و وەزارەتى شەھىدان و كارو بارى ئەنفال كراوھەكان .لە ئاست ئەو پىلانانەى لەئارادان بۆ سوك كردنى سزای سەپىنراو بەسەر تاوانباراندا.

ئىمە چاوەروانى ئەوھ بوين چۆن دەرنەنجامەكانى دادگای بالای تاوانەكان لەبەغداد (كەيسى ئەنفالى وەك تاوانى جىنۆسايد ناساند) ئاواش سەرگردايەتى سىياسى كورد و دەسلەتتى كوردى لە رىگای كۆنگرەو كۆنفرانسى نۆدەوئەتەيەوھ گەورەيى تاوانى ئەنفالى بە جىھانى دەروە بناساندايە و لەئاستى ناوخۆيشدا دەولەتى عىراقى پەيوەست بكردايە ، كە بە فەرمى داواى ئى بووردن لەگەلى كوردستان بكات و قەرەبووى زەرەوزيانەكانى پاشماوھى كەسوكارى ئەنفال و كىمىابارانى ھەلبجەو زەرەرمەندانى دەستى رژىمى پىشوو بىكردايە.

ئەوھتا ئەو دادوەرە بەرپىزە ماندو نەناسانەى دادگای بالای تاوانەكان لەبەغداد كەبەگەورەيى خۆيان سەلماندىان (چەندە رىگا سەخت و دوربى دەسلەتتى دادوهرى سەرورە دەبى) وىژدانى خۆيان ئاسودەكردوھ بەرامبەر ئەو تاوانە نۆدەوئەتەيە كە دەرھەق بە گەل و نشتىمانەكەيان كراوھ لەلايەن رژىمى دىكتاتورى پىشووھ ، ھەرۇھا دئسۆزى و ئەمەكدارى خۆيان بۆ ھەمولايەك سەلماند و وەك سەربازى ون پەيامە پىرۆزەكەى خۆيان گەياند ،لەبرى ئەوھى ھەمولايەك پابەندبونى خۆمان بە دەرنەنجامەكانى دادگاوه رابگەيەنين و ئى نەگەرپىن دوژمنانى كىشە رەواكەمان لەبۆسەو پىلانگىرپىدانبن.مخابن لەبرى يەك ھەلوپىستى وپەرۆشى بۆ كىشە رەواكەمان جورپك لە خەمساردى وسازشكارى لەسەر حسابى كەسوكارى ئەنفالكرائەكان دەبىنرپت. ئەوھتا ئەو برپارو راسپاردانەى دادگا دەرى كردون ھەر لە سزای سەپىنراو بۆ تاوانباران و گرتنى ئەو تۆمەتبارانەى كە لە لايەن دادگای بالآوھ داواكران و قەرەبوكردنەوھى

زەرەر و زیانی كەسوكارى ئەنفالكرارهكان و هتد...لایهنة بهرپرسهكان له هەریمی كوردستان ههلوئستیکی روونیان نی یه له ئاستی ئەم بهرپرسیاریهتیه گهوره میژووویهدا ، ئەو ماوه یاسایهش كۆتای پیهات كه بۆ جیهه جیهکردنی سزای سهپینراوبه سهرتاوانباراندا دیاری كرابو . كهچی ههلوئستیکی پون و راشكاوانه مان نه دیت له سهرگردایهتی ههریمی كوردستان بۆ بهرپهرچدانه وهی ئەو پیلانه ناوڤودره كیانهی كه له پشت یاساوه دهریبت بۆ شیواندنی كهیسی ئەنفال و قوربانیانی جینۆ سایدی گهله كه مان .

بویه بهم یاداشته هه موو لایهك ئاگادارده كهینه وه كهسوكارى ئەنفالكرارهكان و كیمیاباران و نوینه رهكانیان له و گروپ و ریکخراوانه ی كه لهم یاداشته دا ناویان هاتوه ناماده ی هه مو جۆره چالاکیهكن دژ به هه ردهست تیومردانیك له دادگای بالای تاوانه كان له به غداد. وه پشتگیری تهواومان بۆ سهروه ری یاسا دهرده برین له سه ر ئەم خالانه ی خواره وه :-

- داواكارین به زوترین كات سزای له سیداره دانی تاوانباران (عهلی كیمیای و ،سوئتان هاشم، حسین رشید تکریتی) جیهه جی بکریت
- بۆهیچ كهس و لایه نیك نیه سازش له سه ر دهرئه نجامی بریاره كانی دادگا له سه ر كهیسی ئەنفال بكات، چونكه دهست تیومردانی بریاره كانی دادگا بۆخوی سه ره له دانه وهی تاوانیکی تره دژه سهروه ری یاسا و گهله كه مان .
- پشتگیری ئەو بریاره ی دادگای بالای تاوانه كان له عیراق دهكهین كه داوای ئەو تۆمه تبارانه دهكات له جاش و موسته شاروئه و كۆنه به عسیانه ی دهستیان هه بوه له تاوانی ئەنفالدا.
- دهبی حكومه تی ههریم و حزبه سیاسیه كان دهست هه لگرن له دالده دانی ئەو تۆمه تبارانه ی له لایه نی دادگای بالآوه داواكاران. به پیه وانه وه دالده دانی تاوانباران سوکایه تی کردنه به قوربانیه كانمان.
- داواكارین په له بکریت له کردنه وهی كهیسیکی تایبهت به كیمیابارانی قوربانیانی هه له بجه و سزادانی تاوانباران و قهرمه بوو کردنه وهی زیان لیکه وتووون.

- 1- لیژنه ی داكۆکی له كهس و كاری ئەنفال كراهه كانی گهرمیان
- 2 - كۆمه له ی قوربانیانی كیمیابارانی هه له بجه
- 3- ریکخراوی ئەنفاله كانی كوردستان
- 4- ناوه ندی (چاك) ئەوروپا
- 5- كۆمیته ی هه له بجه ناوه ندی (چاك)
- 6- نوینه رایه تی گهرمیان ناوه ندی (چاك)
- 7- ریکخراوی فه ژین بۆئافره تانی جیمای ئەنفالی بارزانیه كان
- 8- ریکخراوی شه هید ئارام بۆ گه شه پیدانی كه لتوری مه دهنی
- 9- دهسته ی داكۆکی كار له مافه كانی كهسوكاری شه هیدان و ئەنفال كراهه كان
- 10- گروپی كار بۆ ئەنفال
- 11- كۆمه له ی زندانیانی ئەنفال
- 12- كۆمه له ی پاشماوه كانی ئەنفال كراهه كان له (چه مچه مان)
- 13- لیژنه ی نوینه رایه تی كهس و كاری ئەنفال كراهه كان له (كفری)
- 14- لیژنه ی نوینه رایه تی كهس و كاری ئەنفال كراهه كان له (خورماتوو)
- 15- خانه ی فیركاری لاوانی هه له بجه /سه ره به وزاره تی وهرزش و لاوان